

Palveluseteli- ja ostopalvelujärjestelmän (PSOP) käyttöönotto vanhus- ja vammaispalveluissa sekä tiettyjen palvelusetelien arvon määrittely

VD/10314/02.08.00.00/2015

TA/AL-K, AA,ML-L

Vantaa on ottamassa käyttöön uuden sähköisen palveluseteli- ja ostopalvelujärjestelmän PSOP:n (tietohallintojohtajan päätös §68/2015). PSOP-palvelusetelijärjestelmä on suurten kuntien yhteistyössä kehittämä ja KL Kuntahankinnat Oy:n kilpailuttama palveluna hankittava tietojärjestelmä palveluseteliprosessien sähköistämiseen. PSOP -tietojärjestelmän avulla sähköistetään palvelusetelien hallinta ja kuntalaisten palvelusetelien käyttö, sekä tarjotaan asiakkaille ajantasainen tieto tarjolla olevista palveluntuottajien palveluista. Järjestelmä tukee palvelujen järjestämistä kunnasta, järjestämistavasta tai palvelusta riippumatta. Sitä voidaan hyödyntää esimerkiksi kotihoidossa ja tehostetussa palveluasumisessa kuin myös suun terveydenhuollon tai päivähoidon palveluissa. Uuden ratkaisun avulla muutamme toimintatapojamme järkevimmiksi ja tästä ratkaisusta hyötyvät kaikki: kuntalaiset, yksityiset palveluntuottajat ja kunnan työntekijät.

Palvelusetelilain tarkoituksena on lisätä asiakkaan ja potilaan valinnan mahdollisuuksia, parantaa palvelujen saatavuutta ja edistää kuntien sosiaali- ja terveystalouden sekä elinkeinotoimen ja yksityisten palvelun tuottajien yhteistyötä. Sähköinen järjestelmä edistää näihin tavoitteisiin pääsemistä, tarjoaa kunta laisille mahdollisuuksia sähköiseen asiointiin ja nopeuttaa palvelu seteleihin liittyviä prosesseja. Palveluseteliin liittyviä prosesseja ovat mm. palveluntuottajaksi hakeutuminen, palveluntuottajan hyväksyntä, palveluntuottajien etsintä ja vertailu, palvelun käyttäminen, annetun palvelun raportointi ja hoitoketjujen kirjaus, laskutus ja laadun seuranta. Kunnan näkökulmasta järjestelmä vähentää huomattavasti hallinnollista ja manuaalista työtä.

Sähköinen järjestelmä muuttaa palveluntuottajien, kunnan työn tekijöiden ja asiakkaiden toimintatapoja. Asiakkaat voivat edelleen asioida myös entisellä tavalla palveluntuottajan kanssa esim. puhelimitse. Järjestelmä toimii selaimella, joten palveluntuottajalla tulee olla internet -yhteydellä varustettu tietokone tai muu päätelaite. Palvelun tuottajaksi hakeudutaan järjestelmän kautta. Palveluntuottajan kelpoisuuteen liittyvät viranomaisrekisteritarkistukset tehdään automaattisesti, mikäli palveluntuottaja on liittynyt Suomen Tilaaajavastuu Oy:n Luotettava Kumppani -ohjelmaan. Mikäli palveluntuottajan tietoja ei voida tarkistaa automaattisesti, tulee palveluntuottajan toimittaa vaaditut dokumentit sähköisen hakemuksen liitteinä. Palveluntuottajien lakisääteisiin edellytyksiin kohdistuva valvonta tapahtuu sähköisesti ja automaattisesti (4 krt/v), jos valvontaa ei voida suorittaa sähköisesti, niin palveluntuottajan tulee toimittaa ko. liitteet itse. Lakisääteisiä vaatimuksia ovat mm. vakuutuksiin, verotukseen ja talouteen liittyvät tiedot. Omaishoitajan vapaapäivä kotiin - palveluseteli ja tehostetun asumispalveluseteli oppaita on päivitetty sähköiseen PSOP-järjestelmään siirtymisen osalta ja nimetty palvelusetelioppaat sääntökirjoiksi, joita valmistellaan parhaillaan.

Vantaan kaupunki on tehnyt päätöksen liittyä PSOP -palveluseteli ja ostopalvelut tietojärjestelmän käyttäjäksi. PSOP on suurten kaupunkien yhdessä kehittämä ja omistama valmis tietojärjestelmä, jonka suunnittelussa Vantaa oli mukana.

Omaishoitajan vapaapäivä kotiin -palveluseteli

Lakisääteinen omaishoitajan vapaapäiväoikeus on palkkioryhmään kaksi ja kolme kuuluvilla asiakkailla. Ryhmässä yksi vapaapäivä on mahdollista myöntää vain erityisen perustelluista syistä. Palkkioryhmässä kaksi ja kolme omaishoitajalla on oikeus pitää vapaata vähintään kolme vuorokautta sellaista kalenterikuukautta kohti, jonka aikana hän on yhtäjaksoisesti tai vähäisin keskeytyksin sidottu hoitoon ympärivuorokautisesti tai jatkuvasti päivittäin.

Palveluseteli on hyvä vaihtoehto omaishoitoperheille, joille muut vaihtoehdot eivät sovellu. Esimerkiksi siksi, että omaishoidettava ei pysty lähtemään kotoa tai omaishoitajalle on hyvä saada vapaata pienempinä hengähdystaukoina. Lyhyemmät hengähdystauot mahdollistavat hoitajalle esimerkiksi säännöllisen harrastamisen tai omien asioiden hoidon.

Käyttöön otettava sähköinen palveluseteli korvaa vastaavan aikaisemmin käytössä olleen manuaalisen palvelusetelin, jota uudistetaan vastaamaan palvelusetelilainsäädännön vaatimuksia. Käytössä olleessa setelissä yrittäjältä edellytettiin Y-tunnusta, vastuuvakuutusta ja merkintää ennakkoperintärekisteriin. Nyt määritellään yrittäjään suuntautuvat vaatimukset tarkemmin ja palveluportaaliyrittäjien hyväksymismenettely tulee myös säädellymmäksi. Aikaisempi palveluseteli tehtiin manuaalisesti ja siihen liittyvä laskutus hoidettiin myös manuaalisesti. Arvoltaan aikaisempi seteli oli 100 euroa / vapaapäivä, kuten on uusi palvelusetelikin. Omaishoidon tuen vapaapäivä kotiin -palveluseteli on saldopohjainen ja sen arvo on 100 euroa / vapaapäivä. Vapaapäiviin oikeutettu omaishoitaja voi valita vapaapäivän toteutustavaksi palvelusetelin, jolla hän voi ostaa toimintaohjeessa nimettyjä palveluja kotiinsa. Portaalissa palveluntuottajat ilmoittavat tarjoamansa palvelun tuntihinnan. Nimetyt palvelut ovat päivittäisissä toiminnoissa avustamista, kuntoutusta, seurustelua, hoidettavan valvontaa ja kodinhoidollisia töitä.

Muita vaihtoehtoja vapaapäiväksi ovat omaishoidettavan vieminen päivätoimintapäivään tai hoivan lyhytaikaisjaksolle tai hankkimalla toimeksiantosopimuksella sijaishoitaja kotiin.

Useat omaishoitajat toivovat saavansa sijaishoitajan kotiin. Sijaishoitaja toimeksiantosopimuksella kotiin on 62 omaishoitajalla. Sijaishoitajan palkkio on tällä hetkellä 105,57 euroa / vrk ja Kuel-maksujen osuus 14,85 % eli kustannukset kaupungille 121,25 euroa / vrk (brutto). Omaishoitajan vapaapäivä lyhytaikaishoivassa maksaa kaupungille 160 euroa / vrk (brutto) ja vapaapäivä kaupungin omassa päivätoiminnassa 118 euroa / päivä (brutto). Päivätoimintapäivän hintaan sisältyvät myös kolmen Virtapiirikerhon (2 tunnin kerho kerran viikossa) kustannukset. Omaishoidossa olevan vammaisen sijaishoito perhehoidossa maksaa kaupungille 47 euroa / vrk (netto).

Tehostetun asumispalvelun -palveluseteli

(Hoivan palveluseteli hyväksytty lautakunnassa 8.11.2010 § 19)

Tehostetun asumispalvelun palvelusetelin tarkoituksena on lisätä asiakkaan ja potilaan valinnan mahdollisuuksia. Asiakkaalla ja omaisella on mahdollisuus vaikuttaa paikan ja paikkakunnan suhteen. Lisäksi on tarkoitus parantaa palvelujen saatavuutta. Sähköinen järjestelmä edistää näihin tavoitteisiin pääsemistä, tarjoaa kuntalaisille mahdollisuuksia sähköiseen asiointiin ja nopeuttaa palveluseteleihin liittyviä prosesseja.

Palvelusetelin arvo määritellään palvelun piiriin hakeutuvan asiakkaan tulojen perusteella.

Tehostetun asumispalvelun palveluseteli on tulosidonnainen. Palvelusetelin arvoa ei ole tarkastettu palvelun käyttöönoton jälkeen. Vantaalla palvelusetelien arvo on pienempi kuin muissa pääkaupunkiseudun kaupungeissa. Katso ohessa oleva liite 1.

Ympäri vuorokautisena lyhytaikaishoitona järjestettävä omaishoidontuen lakisääteisen ja muun vapaan aikainen hoito tehostetussa asumispalvelussa -palveluseteli

(Hoivan palveluseteli hyväksytty lautakunnassa 8.11.2010 § 19)

Palvelusetelin arvo ympärivuorokautisena lyhytaikaishoitona tehostetussa asumispalvelussa järjestettävän omaishoidon tuen lakisääteisen vapaan aikaisen hoidon palvelussa on 125 euroa / hoitovuorokausi. Asiakkaalle ei jää palvelusta omavastuuosuutta.

Palvelusetelin arvo ympärivuorokautisena lyhytaikaishoitona tehostetussa asumispalvelussa järjestettävän omaishoitajan muun vapaan aikaisessa palvelussa on 92,50 euroa / hoitovuorokausi. Asiakkaan omavastuuosuudeksi jää se osuus palvelun kokonaiskustannuksista, joka ylittää palvelusetelin arvon.

Vantaan Vanhus- ja vammaispalvelujen strategian ja Käyttösuunnitelman 2016 mukaisesti palveluseteliasiakkaiden määrän tulee lisääntyä. Tähän strategiaan pystytään toteuttamaan sähköisen järjestelmän käyttöönotolla sekä tarkastamalla palvelusetelinarvot nykytilannetta vastaavaksi. Jotta asiakkailla on mahdollisuus käyttää palveluseteliä, on palvelusetelien arvo nostettava naapuri kuntien tasolle.

Liitteenä oleva tehostetunasumispalvelun palveluseteli taulukko on laadittu siten, että pienituloisten osalta kuudessa alimmassa tulorajassa arvonkorotukset ovat 250 € - 500 € ja siitä ylöspäin korotus on joka luokassa 200 €. Lisäksi liitteeseen 2 olevaan taulukkoon on lisätty yksi tuloluokka yläpäähän. Näillä korotuksilla ja aktiivisella palveluseteli markkinoinnilla sekä järjestelmän käyttöönotolla on mahdollista saada tehostetun asumispalvelun palveluseteli asiakkaiden määrä lisääntymään.

Palveluseteli ja ostopalvelujärjestelmän (PSOP) käyttöönotto ja toimintatapaan perehdytys, yrittäjien perehdytys, SAP - integraatio ja käyttöönoton pilotointi tehdään 10.6.2016 mennessä. Sen jälkeen käyttöönotettavat uudet palvelusetelit liitetään pilotoituun palveluseteliportaaliin.

Sosiaali- ja terveyslautakunta 15.12.2015 § 19

Va. Vanhus- ja vammaispalvelujen johtajan esitys

- a) Hyväksytään käyttöön otettavaksi sähköinen omaishoitajan vapaapäivä kotiin -palveluseteli ja määritellään sen arvoksi 100 euroa / vrk.
- b) Hyväksytään korotetut tehostetun asumispalvelun palvelusetelien arvot.

Käsittely:

Päätettiin poistaa esittelytekstistä kappale: ” Omaishoitajan vapaan sijaishoidosta ei Vantaalla ole peritty asiakasmaksua. Sosiaali- ja terveyslautakunta päättää 15.12.2015 sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 1.1.2016 alkaen. Käytäntöä esitetään nyt muutettavaksi eli omaishoitajan lakisääteisen vapaan sijaishoidon asiakasmaksuksi esitetään 11,50 euroa / vrk.”

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Kuntien vertailutaulukko palvelusetelin arvosta tehostetussa asumispalvelussa
- Tehostetunasumispalvelun palvelusetelin arvon korotustaulukko

Täytäntöönpano: - Palvelupäällikkö Anna-Liisa Korhonen
 - Kotihoidon päällikkö Anne Aaltio
 - Palvelupäällikkö Minna Lahnalampi-Lahtinen

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:

Vanhus- ja vammaispalvelujen palvelupäällikkö Anna-Liisa Korhonen, puh. 040 56 38 657

Kotihoidon päällikkö Anne Aaltio, puh. 043 825 6432

Palvelupäällikkö Minna Lahnalampi-Lahtinen, puh. 050 312 18 15

Sähköpostiosoitteet ovat muodossa etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi